

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

JRZ in opozicija po volitvah

Volivna nevroza je minula in pot za mirno in trezno presojo položaja, ki so ga ustvarile volitve minule nedelje, je prosta. Številke so izpregovorile, in kar so povedale, je izven vsakega spora in dvoma; njihov pomen pa je še bolj jasan, če jih pravilno vrednotimo.

Vlada je zmagała s tako večino, da ji je mogoče upravljati državo na temelju ljudskega zaupanja še trdnje in dosledneje nego doslej. V srbskih banovinah, vključivši dežele z mešanim prebivalstvom, je dr. Stojadinović zbral tri četrtine srbskih glasov. Dr. Spaho je združil okrog sebe svoje muslimane. V Sloveniji znaša ramerje med dr. Korošcem in opozicijo okroglo 170.000 proti 45.000, to se pravi, da ima dr. Korošec za seboj tri četrtine prebivalstva v Sloveniji. Dr. VI. Maček pa je pobral večino hrvaških glasov. Napram cirka 1.600.000 vladnih glasov je zbrala opozicija vseh barv in strank okrog 1.300.000.

Ta številka sama na sebi po svojih aritmetičnih edinicah gotovo ni majhna, če pa upoštevamo, kakor je treba, da ne predstavlja števila vseh dr. Mačkovih simpatizantov v smislu njegovega hrvaškega narodnega programa, ampak da pomeni le aritmetično vsoto vseh po vsej državi porazdeljenih nasprotnikov sedanje vlade, naj so v še tako kričnem nasprotju z dr. Mačkovim politično in kulturno ter socialno ideologijo — potem se pomen te številke zelo zmanjša in precej razvrednoti. Dobimo namreč, da znaša število dr. VI. Mačkovih resničnih pristavev po narodnem in državopolitičnem programu okroglo 800.000, omejenih na dve hrvaški in na par narodno mešanih banovin, dočim je onih, ki so šli za dr. Mačkom zgolj s taktičnih razlogov, kakega pol milijona. Torej en milijon 300 tisoč glasov opozicije ne pomeni nobenega načelnega političnega programa ne v narodnem vprašanju naše države, ne z ozirom na poglede, ki vladajo v tem številu z ozirom na notranjo ureditev naše države, ne glede na smer, ki naj vodi našo državo na gospodarskem in socialnem območju. Opozicija, ki v tem bistvenem pogledu na naše najbolj važne in aktualne probleme dejansko popolnoma izpade iz dr. Mačkovega političnega okvira, v katerega je bila vključena za nekaj mesecev samo iz taktične oportunitete brez vsake stalne programatične obveznosti — je torej *quantité negligible*, to je, količina, ki v svoji okrajni bistveni raznolčnosti za vladanje in njega smer sploh ne pride v poštev. Politično stvarnost pomeni le število homogenih hrvaških narodnih glasov za dr. Mačka v hrvaških pokrajinah, čeprav zaradi znanega tradicionalnega terorja seljaškega pokreta ne predstavlja vseskozi točne podobe dejanskega razmerja političnih sil na Hrvaškem in v okviru obstoječih dveh hrvaških banovin in izven njih v območju hrvaškega narodno-kulturnega vpliva.

To so torej v prvi luči v poštev prihajajoče politične silnice v naši državi, kakor jih je pokazal volivni rezultat, ki je bil dosežen v polni svobodi ljudsko samoodločitve. Rezultat volitev pod svobodoljubnim režimom dr. Stojadinoviča je ves politični svet tudi izven meja naše države razumel pravilno kot izraz dejanske nepovrjene ljudske volje in ne kot goli humbug in teater, za kar je pravilno ocenil volitve pod bivšo diktaturo. Takó časopisje, ki je usmerjeno po osi Berlin—Rim, kakor tisk, ki izraža politično miselnost velikih demokracij, je v svojih komentarjih volivnega rezultata v Jugoslaviji soglasen v tem, da je z njim dokazana trdnost, stalnost in pravilnost politične notranje in zunanje smeri vlade dr. Stojadinoviča, dr. Korošca in dr. Spaha, ki je dobila svobodno zaupanje ljudske večine v državi, kar tudi za ves inozemski svet pomeni velik plus, naj se deli v demokratično ali v avtoritarno polovico. Za ene, pa po znatnem delu tudi za druge, je važno, da je preteklo nedeljo v Jugoslaviji popolnoma propadel poizkus z »judsko fronto«, ki je bil navdihnut po znanem masonskem središču vseh nemirov in homatij v Evropi — za oba tabora pa ni nič manj pomembno, da je zmaga dr. Stojadinovičevega režima še bolj okrepila težnjo vseh, da se v Evropi ohrani meddržavni mir, da se dvigne in spravi v soglasje svetovno gospodarstvo in da se mirnim putem doseže in ustali pravičen socialni red, kakor tudi evropska kulturna tradicija. Saj je prav ta okolnost v zelo veliki meri doprinesla k tej zmagi, ki je rezultat presojanja domačega in svetovnega položaja po zdravem razumu jugoslovanskega ljudstva, ki je 11. t. m. zavrglo in obsodilo vse ekstremne smeri v političnem metežu sodobnega sveta.

Večina vlade je torej še večja, ker pomeni JRZ tudi moralno enoto skupnega državopolitičnega programa in popolno strnjeno eno same trdno organizirane vsedržavne stranke, dočim je vse to, kar je pribežalo pod streho z dr. Mačkovim imenom, neprirodni stvor ekstremne nasprotujočih si strank od tako zvanega »jugoslovanskega napollajzma in ponesrečenega ljotičevstva do zaetarele socialne demokracije in komunizma in njemu več ali manj približajočih se anarhistov ali pa vsaj ekrajno zmešanih ideologov — tvorba, ki bo po vseh pravih priložnostih in politične zakonitosti morala neizogibno razpasti, četudi bi bila usoda temu skupu najrazličnejše mešanice naklonila uspeh. Zaradi te notranje nujnosti zmagovita vlada sedanjega državnega vodstva ne bo naletela na nobeno resno oviro pri nadaljevanju, razmahu in poglobitvi svojega dosedanjega dela, ker so volitve ustvarile tako jasnost o komponentah, ki sestavljajo ljudsko voljo in težnje v Jugoslaviji, in tako realno podlago za končno dovršitev narodnega sporazuma in sloge, da bo to, česar niso mogli doseči neposobni režimi preteklosti, mogla dr. Stojadi-

Vsa Evropa poveljuje našo volivno zmago

„Zmaga reda in miru na zunaj in na znotraj — zmaga volje do vsestranskega napredka“

Vtis v Franciji:

„Ogromna večina v Sloveniji“

Pariz, 13. dec. AA. »Intransigeant« piše pod naslovom: »Udarna volivna zmaga dr. Stojadinoviča« precej obširno o nedeljskih volitvah in prinaša tudi volivne rezultate.

List »Liberté« je prinesel članek pod naslovom »Stabilnost v Jugoslaviji«. Pisec ugotavlja, da je dr. Stojadinović odnesel veliko zmago, kakor je bilo pričakovati. Volivni zakon bo nujno izval razne razlage, ki bodo hotele zmanjšati uspeh jugoslovanske vlade. Pa tudi kljub temu je treba pripisati velik pomen volitvam, kajti dr. Stojadinović je pustil veliko svobodo. Vsi so mogli živo manifestirati proti njemu tam, kjer je opozicija močna. Tako se je dogodilo v Dalmaciji in Hrvaški, kjer je dobila Mačkova stranka večino. V nobenem primeru ni mogla opozicija zmagati, ker je silno raznolika. Poljedelci tvorijo 80% prebivalstva. Doseženi uspeh na volitvah omogoča dr. Stojadinoviču, da pod najboljšimi okolnostmi nadaljuje z realizacijo svojih načrtov.

»Temp« piše v uvodnem članku pod naslovom: »Jugoslovanske volitve«. Rezultat volitev predstavlja brezdvomno uspeh za dr. Stojadinoviča. Vladni blok je odnesel zmago nad opozicijo. Ker je bil dr. Maček nosilec opozicijske liste, so se tudi druge opozicijske skupine pridružile bivši HSS, kar pa jim je škodilo, zlasti pa pri tistih, ki so za jugoslovanski unitarizem. Izidi kažejo na močno okrepitev vladne koalicije in na občuten padec opozicije v primeru s stanjem v prejšnjem parlamentu. Dr. Stojadinovičeva stranka je dobila ogromno večino v Sloveniji, v vzhodni in južni Srbiji, v Vojvodini in v obmejnih pokrajinah ob Albaniji, medtem ko se je mogla opozicija uspešno postaviti proti vladni stranki edino v zahodnih krajih Bosne in Hercegovine, pa še v teh krajih je ostala v manjšini. Edino na Hrvaškem in v Dalmaciji je dr. Mačkova lista dobila absolutno večino. Lahko se reče, da je vlada v vsej državi dobila 60% glasov. Ne smemo pozabiti, da je opozicija delala silen pritisk in da je bivša HSS delala na to, da onemogoči vsako svobodo glasovanja. V vsakem primeru pomeni izid volitev varen uspeh dr. Stojadinoviča in njegove politike, ki jo preveča duh jugoslovanskega edinstva, ki je bilo jedro vsega dela blagopokojnega kralja Aleksandra.

Odmev Nemčiji:

„Poraz ljudske fronte“

Berlin, 13. decembra. AA. Nemški tisk, pa čeprav posveča največjo pozornost rezultatom volitev v Memlu, stoji pod vtisom ogromne zmage dr. Stojadinoviča pri volitvah.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da je uspeh dr. Stojadinoviča pomemben dogodek v evropski politiki. Njegova vlada, ki je prevzela izpolnitev oporoke blagopokojnega kralja Aleksandra, je vodila pravilno politiko in zato na volitvah odnesla veliko zmago. Združena opozicija je doživela uničujoč poraz. Veliko opozicijskih prvakov sploh ne bo prišlo v parlament. Zdrava notranja in zunanja politika je pravočasno

opazila stvarnost novega reda v Evropi in se po tem spoznanju tudi ravnala v pretekli krizi, je dobila odobritev od vsega jugoslovanskega naroda. Hrvatje so podlegli biču dr. Mačka, vendar pa je izid volitev pokazal, da je dr. Mačkov program utrpel popoln poraz.

»Berliner Börsen Zeitung« pravi v svojem poročilu: Vlada je pokazala najboljšo voljo, da se izogne vsakemu pritisku oblasti, da bi na ta način volitve dale točno in verno sliko ljudskega razpoloženja. Kljub temu so pristali dr. Mačka v posameznih krajih izvajali nezasištan teror. Nezakonite dr. Mačkove organizacije niso pustile na volišče tistih, ki niso imeli posebnih legitimacij dr. Mačkove pisarne.

»Berliner Tageblatt« prinaša poročilo svojega belgrajskega dopisnika, v katerem pravi, da se velika volivna zmaga vlade ne more osporavati. Davidovič, Jeftič in Živkovič so doživeli popoln poraz. Od celotne zarotniške družbe proti dr. Stojadinoviču ostane le še bivša HSS pod vodstvom dr. Mačka.

»Völkischer Beobachter« poudarja, da so potekle volitve brez presenečenj, ter poudarja, da so dr. Mačkovi pristaji izvajali teror in zlorabljali svobodo. Zmaga dr. Stojadinoviča pomeni poraz ljudske fronte. Popolno zaupanje ljudstva dr. Stojadinoviču pomeni jamstvo za red v državi in za nadaljevanje dosedanje zunanje politike ter nagel razvoj države.

Podobna poročila prinašajo tudi ostali nemški časopisi.

V Italiji:

„Nezmožni so zavrženi“

Rim, 13. dec. V svojih številnih komentarjih k veliki zmagi dr. Stojadinoviča izražajo italijanski listi mnenje, da se bo dr. Maček vzdržal nelegalnih akcij sprčo poraza opozicije, ki se je bila zatekla pod njegovo okrilje. Če pa bi storil drugače, bo vlada gotovo avtoriteto zakona uveljavila brez obotavljanja. Vlada je pustila dr. Mačku v volivni borbi vso svobodo, da ne bi mogel po volitvah reči, da se je rezultat dosegel s pomočjo nasilja. Odslej pa ne sme tega svobodoljubnega zadržanja vlade smatrati kot slabost, ki bi trpela protipostavna dejanja. Država je izbirala med dr. Stojadinovičem in dr. Mačkom in se izrekla za življenjske koristi državne celote za krono in za ljudstvo. Na eni strani je bila vlada, ki odločno brani ugled države in njene obstoječe osnove do polnoletnosti mladega kralja — na drugi strani pa je bila opozicija, ki zahteva razdelitev države in povratek k letu 1918, kar bi pomenilo, da naj bi se uničilo vse, kar se je zgradilo v 20 letih. Velika večina se je izrekla za korist naroda in je zavrgla tiste, ki so bili nezmožni in so še nezmožni za ustvarjajoče delo, pa naj bosta to Davidovič in Jovanovič, ki se bližata 80 letu starosti, ali Aca Stanojevič, ki ima že devet križev na hrbtu. Ljudstvo se je odločilo za energično moško osebo Milana Stojadinoviča, ki ima značaj pravega graditelja in uresničevalca državnih in narodnih vrednot.

Nasvet francoskega lista:

„Francija naj se ne zanima več za Srednjo Evropo...“

Pariz, 13. decembra. Z ozirom na veliko napetost, ki je nastala med Francijo in Italijo glede afriške imperije ter Korzike, ki brani dohod materske dežele do črnega kontinenta, pravi »Matine« zelo značilno sledeče:

»Vedno in vedno homo ponavljali, da bi bilo za Francijo najbolje, če bi se čim manj vtkala v srednjeevropske zadeve. Kako zelo se je zmotila Francija, ko je stopila v ta sod, napolnjen s smodnikom. Vsa čast vladam, ki so svoj čas usmerile Francijo proti Tunisu, Maroku in Sudanu! Stori se so za Francijo veliko večje delo nego one, ki so se vmešavale v zadeve narodov ob Donavi in Visli. Le izračunajmo, koliko milijard je Francija tekmo 20 let žrtvovala, da je podpirala državo, ki je danes zdrobljena v male kose, ali pa zato, da je kupila prijateljstvo druge države v osrednji Evropi, ki se je danes zatekla v drugi tabor. Primerjajte s tem vsote, ki so se trošile za francosko Afriko in se vprašajte, kakšni rezultati bi se bili dosegli, če bi si bili mi prizadevali samo za francoske kolonije v Afriki. Pot francoske usode in

bodočnosti nas zopet pelje nazaj na jug in mi ne smemo več broditti po vzhodu, kjer nimamo nobenih resničnih koristi.«

Sestanek

Mussolini - Chamberlain

London, 13. decembra. AA. (Reuter.) Delavski poslanec Pretoner je od Chamberlaina zahteval izjavo, da med pogajanjimi v Rimu ne bo sklenil v Italiji nobenega sporazuma o Sueškem prekopu ali pa o španskem vprašanju. Prav tako bi naj Chamberlain ne sklepal pogodb o drugih vprašanjih, ki niso obsežene v angleško-italijanskem sporazumu.

Chamberlain je odgovoril, da je angleški parlament že obveščen o tem, da je cilj njegovega potovanja, da se vpostavi osebni stik z Mussolinijem. Če bo pa sklenjena kakšna pogodba, jo bo predložil parlamentu.

Rim, 13. decembra. AA. (Havas.) Angleški veleposlanik v Rimu lord Perth je včeraj obiskal grofa Ciana in se z njim pogovarjal o podobnostih v zvezi z obiskom sira Nevilla Chamberlaina in lorda Halifaxa.

Chamberlain:

„Anglija ni dolžna pomagati Franciji, če jo napade Italija“

London, 13. dec. b. Chamberlain je v spodnji zbornici na vprašanje poslance Morgana, ako je Velika Britanija po kakšnem paktu, sporazumu ali kakorkoli dolžna priti Franciji za primer, če bi jo Italija napadla, na pomoč, odgovoril: »Z nobeno pogodbo ali paktom, ki smo jih sklenili s Francijo, nismo prisiljeni priti Franciji na pomoč s oboroženo silo.« Na ta odgovor Chamberlaina je poslanec Morgan dejal: »Gospod Chamberlain, vi greste v Rim z namenom, da se pogajate in pri teh pogajanjih ščitite naše interese, žrtvujete pa Francijo.«

In spel nemško - angleški razgovori

London, 13. decembra. AA. (Reuter.) Na londonskem finančnem tržišču je zbudila največje zanimanje vest o bližnjem obisku dr. Schachta v Londonu. Poudarjajo pa, da bodo Schachtovi razgovori v Londonu čisto zasebne narave in da se bo sestal z guvernerjem angleške narodne banke. Angleški tisk piše, da so se v zadnjih dnevih vodila pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Anglijo in Nemčijo. »Financial News« piše, da so angleški finančniki izrazili mnenje, da je sporazum nemogoč, če se obe državi ne sporazumeta o razmerju svoje trgovine tudi na ostalih svetovnih tržiščih. Baje pa hoče Nemčija omejiti ta pogajanja samo na trgovinske odnose med Nemčijo in Veliko Britanijo.

Zagrebiška vremenska napoved: Nespremenljivo.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno bo po vsej državi, le na severovzhodu bo nekoliko vedro. Po Podonavju bo košava nekoliko popustila. Deževalo in snežilo bo v zahodnih in južnih krajih. Toplota se ne bo znatno spremenila.

Dunajska vremenska napoved: Nobenih bistvenih sprememb, na višinah sočno.

Litvinov pride v Varšavo

Varšava, 13. decembra. AA. (Havas.) V oblaščinih krogih zanikajo vesti, da namerava sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov že januarja obiskati Varšavo.

Poljska se boji

nemškega napada

Pariz, 13. decembra. b. »L'Oeuvre« pripisuje velik pomen razgovorom francoskega zunanjega ministra Bonneta s poljskim poslanikom v Parizu. List je dobil informacije iz Londona, da je Varšava sklenila zahtevati od zapadnih veleisl jasno stališče. Varšavska vlada želi vedeti za mnenje zapadnih veleisl, kaj bi storila za primer, če bi Nemčija napadla Poljsko. Le v tem primeru bo Poljska lahko organizirala svoj odpor proti Berlinu. Pričakujejo, da bo Hitler na seji 30. januarja zavzel odločno stališče do avtonomije poljskih Ukrajincev.

Varšava, 13. decembra. AA. (Pat.) Tukaj se potrjujejo vesti, da bo jutri odpotoval v Moskvo dr. Lihovski z nalogo, da začne pogajanja z zastopniki sovjetske zunanje trgovine zaradi razširitve poljsko-sovjetske trgovinske pogodbe. Iz tega namena je odpotoval v Moskvo tudi že svetnik sovjetskega poslaništva v Varšavi Litov.

novič-Koroščeva vlada dograditi ne samo temeljito in trdno, marveč tudi primeroma hitro, kakor smemo upravičeno upati in kakor je to na programu vlade, ki je bila pod modrim namestništvom princa Pavla pod najsrečnimi avspicijami poklicana na krmilo Jugoslavije.

Da je to vrednotenje volivnega izida 11. decembra 1938 pravilno, dokazuje tudi okolnost, da se ni zgodilo prav ničesar, kar je prerokovala in pričakovala opozicijska levica, in kar se tudi v bodočnosti ne bo zgodilo.

Ciano nenadno v Pešto in Varšavo

Berlin, 13. dec. b. Vest o obisku grofa Ciana v Budimpešti je naletela v tukajšnjih diplomatskih krogih na veliko pozornost. Uradno poročajo, da gre za povabilo guvernerja Horthyja na lov. Sma-trajo, da ima Rim stvarne razloge za to, da čim prej pride v zvezo z novo imenovanim madžarskim ministrom Czakyjem. Obisk grofa Ciana je določen za 18. decembra, to pomeni, da grof Ciano odpotuje po obisku iz Varšave v Budimpešto. Poljski poslanik v Rimu je že včeraj odpotoval v Varšavo. Termin za obisk grofa Czakyja v Berlinu še ni določen. Madžarski poslanik v Berlinu je odpotoval v tej zvezi včeraj v Budimpešto.

V nemških političnih krogih računajo, da bo z grofom Czakyjem prišel v Berlin tudi ministrski predsednik g. Imredy. S tem bo nastopni obisk novega madžarskega zunanjega ministra dobil poseben politični pomen. Ker je v medčasu napovedan obisk italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Budimpešti, bi Nemci radi videli, da madžarski ministri obiščejo Berlin že koncem tega tedna.

Rim, 13. dec. AA. DNB: V zvezi z bližnjim obiskom grofa Ciana pri Horthyju se tukaj poudarja, da ni izključeno, da bodo na tem sestanku obravnavali tudi politična vprašanja, ki se nanašajo na vzhodno Evropo. Datum sestanka je določen v začetku prihodnjega tedna.

Kaj bo s Klajpedo

Berlin, 13. decembra. AA. DNB objavlja, da niso prav nič resnične vesti, da sta francoski veleposlanik in angleški odpravnik poslov v nemškem zunanjem ministrstvu zaradi memelskega (klajpeškega) vprašanja posredovala. Francoski veleposlanik in angleški odpravnik poslov sta obiskala državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu Wöhrmanna, toda to je bil samo vljudnostni obisk.

»Samouprava« o volitvah

Belgrajski list o polomu JNS in o mačkovskem terorju

Belgrad, 13. dec. m. V prostorih Narodne skupštine je tudi danes zasedal glavni volivni odbor ter je od predsednikov in sodnikov posameznih okrajnih sodišč sprejemale volivne rezultate in ves volivni material iz posameznih volivnih okrajev. Večina tega gradiva je volivni odbor tekom današnjega dne že sprejel. Pričakovati je, da bodo tekom jutrišnjega dne dopotovali v Belgrad predsedniki okrajnih sodišč tudi iz najbolj oddaljenih krajev v državi, na kar bo volivni odbor pričel odpirati volivne spise ter jih oddajati v proučevanje posameznim sekcijam. Po končanem delu bo volivni odbor na podlagi volivnih rezultatov nedeljskih državnozbornih volitev izdal vsem izvoljenim poslancem potrdila o njihovi izvolitvi.

tipa dr. Kramera, političnega špekulanta in breznačelnega akrobata, ki je to po svojo veliko nesrečo igral na napačne karte in izgubil.

Dve občini celjskega okraja

Med volivnimi izidi iz celjskega okraja sta izostali v našem poročilu dve občini, kateri sedaj navajamo: Občina Velika Pirešica: Vpisanih volivcev je bilo 642, volilo je 450 volivcev, in sicer JRZ 428, Gradišnika 3, Prekoraška 6, skupaj Mačkovo listo 9, Ljotičeva pa 13.

Vzorne slovenske občine

Pri teh volitvah so nekatere občine v volivni udeležbi in svoji soglasnosti dosegle velike rekorde. V sodnem okraju občine Višnja gora je samostojno volišče Polica, ki je bila nekdanj samostojna občina, sedaj pa je združena z Višnjo goro. V tej poliški občini je vsega skupaj 197 volivcev. Od teh jih je v nedeljo šlo voliti 192 in je vseh 192 Poličanov oddalo svoj glas listi JRZ in okrajnemu kandidatu dr. Lavriču.

Volivni izidi po državi

Drinska banovina

- Mesto Sarajevo: Lista dr. Spaho in dr. Kaludžerič (JRZ) je dobila 9730 glasov, lista HSS in združene opozicije 7987 glasov, Ljotič 104 glasove. Okraj Viskovo: JRZ 6866, združena opozicija 6162, Ljotič 8 glasov. Okraj Višegrad: JRZ 3762, opozicija 2615, Ljotič 2. Okraj Zebče: JRZ 4729, opozicija 2424, Ljotič 2. Okraj Rogatica: JRZ 4137, opozicija 5512, Ljotič 9. Okraj Sarajevo: JRZ 5573, opozicija 7580, Ljotič 185. Okraj Travnik: JRZ 4436, opozicija 6206, Ljotič 43. Okraj Fojnica: JRZ 2230, opozicija 4222, Ljotič 6. Okraj Cazinje: JRZ 4694, opozicija 2240, Ljotič 2. Okraj Bijelina: JRZ 10.077, opozicija 6076, Ljotič 76. Okraj Brčko: JRZ 7827, opozicija 13.731, Ljotič 304. Okraj Vlasenica: JRZ 4438, opozicija 2993, Ljotič 32. Okraj Zvornik: JRZ 5433, opozicija 3598, Ljotič 670. Okraj Kladanj: JRZ 2597, opozicija 661, Ljotič 3. Okraj Srebrenica: JRZ 5484, opozicija 1907, Ljotič 445. Okraj Tuzla: JRZ 13.428, opozicija 5955, Ljotič 36. Okraj Bukovca: JRZ 3059, opozicija 2159, Ljotič 86. Okraj Valjevo: JRZ 4432, opozicija 3838, Ljotič 194. Okraj Jadranski: JRZ 7621, opozicija 1941, Ljotič 73. Okraj Kolubarski: JRZ 4748, opozicija 2809, Ljotič 35. Okraj Mačvanski: JRZ 7257, opozicija 6280. Okraj Podgorški: JRZ

»Manjši od makovega zrna«!

Med prvimi letaki opozicije, ki so začeli letati po slovenskem svetu, je bil letak, ki je nosil podpis dr. Vladimira Mačka. Vse pa kaže, da ta letak ni bil narejen v Zagrebu, marveč je bil doma nekje v ljubljanski kazini. V tem letaku je bilo rečeno, da bo dr. Korošec po volitvah »manjši ko makovo zrno«.

Beranova vladna izjava

»Strnimo svoje sile v skupni volji, da izpolnimo naloge, ki nas čakajo«

Praga, 13. decembra. AA. (ČTK). Predsednik vlade Rudolf Beran je podal poročilo pred parlamentom. Vlada v prvi vrsti poudarja pomen sprememb, ki so se izvršile in do katerih je prišlo po monakovski konferenci. Mi smo, pravi dalje deklaracija, dali na oltar miru tako žrtve, ki jih zgodovina še nikoli ni zahtevala od nobenega drugega naroda. Mi smo odstopili ozemlja, kjer smo bili organizirali svoje politično in gospodarsko življenje. Na podlagi pravice samoopredelitve smo mi izgubili skoraj tretjino prebivalcev, ki so postali državljani sosednjih držav, in kar je najhujše, mi smo morali odstopiti ozemlja, ki so bila stoletja dolgo češka. Prav tako smo izgubili zelo veliko državljanov slovaške in rusinske narodnosti. Nato poudarja izjavo, da so meje končno objavljeno določene in zato naj te nove meje ostanejo temelj za nove odnose z evropskimi državami, a istočasno tudi kot osnova zaključno organizacijo

Dve in pol milijarde din od Anglije

London, 13. decembra. AA. (Reuter.) V sredo 14. t. m. pride v London zastopstvo finančnikov iz Prage. Pogajalo se bo z angleškimi finančniki o posojilu v višini 10 milijonov funtov (2 in pol milijardi din). Z angleškimi ministri se bodo člani zastopstva posvetovali o finančnem položaju CSR.

Boljševiška Španija se je »izpreobrnila«

Pariz, 13. dec. »Matine« poroča z debelimi črkami: »Uradni list španske republikanske vlade v Barceloni objavlja naredbo, v kateri je rečeno, da imajo odledej vsi Španci svobodo, da v praksi izvajajo zapovedi svoje vere. Ta naredba je pač vrhunec enizma španske boljševizirajoče vlade. Beseda »odledej« pove vse, kar so do sedaj prijatelji barcelonske vlade tajili, to namreč, da ta svoboda dozdaj za katoliško vero v republikanski Španiji ni obstajala. Če pravijo, da odledej vere ne bodo več preganjali, priznavajo, da so to delali doslej. Ista uredba ustanavlja poseben urad za bogoslužne zadeve in napoveduje, da bo finančno ministertvo dajalo v ta namen posebne kredite.

V prvi vrsti se bo zgradila knoščina, v kateri bodo pokopani smrtni ostanki 6000 duhovnikov in 2000 redovnic, ki so bile mučene in ubite od rdeče vlade in njenih somišljenikov. S tem je vlada sama priznala, kako strašno je režim preganjal in pobijal služabnike Cerkve in njene zveste vernike. Razume se, da ta odredba barcelonske vlade ni izšla iz odkritosrčnega čustvanja in volje režima, ampak je zaradi ekrajne politične zadržge, v kateri se nahaja režim španske »ljudske fronte«, ki

Koliko redovnikov je v naši državi

- Pa podatkih Statističnega letopisa za 1937 je bilo na koncu leta 1937 v vsej državi 2.575 redovnikov rimsko-katoliške cerkve in 6.828 redovnic. Pravoslavnih redovnikov je bilo 575, redovnic pa 301. Po redovih se razdele redovniki sledeče: franciškani 1.266 (Hercegovačka franciškanška provinca, sedež Mostar 224, Provincijalat franciškancev Bosne Srebrne, Sarajevo 246, Franciškanška provinca Sv. Križa, Slovenija 161, Franciškanška provinca Sv. Odršenika, Split-Dobri 261, Franciškanška provinca Sv. Jeronima, Split-Poljud 124, Franciškanški provincijalat Sv. Cirila in Metoda, Zagreb 250), nato slede: Provincijalat Sv. Jeronima franciškancon konventualceev, Zagreb 91, Provincijalat kapucinskih reda, Skofja Loka 143, Provincijalat tretjerednikov Sv. Franje, Zagreb 80, Provincijalat reda sv. Bazilija, Zagreb 5, samostan karmeličanskega reda, Sombor 18, Provincijalat reda očetov dominikancev, Split 81, Provincijalat reda Družbe Jezusove, Zagreb 184, Cistercijski samostan Sličina 60, samostani trapistov vsej državi 224, Delegacija Usmiljenih bratov v Kandiji, Kandija 40, samostan kartuzijanskega reda v Pleterjih 64, Provincijalat družbe Sv. Vincencija Pavelskega-Lazaristi, Ljubljana 98, Inspektorat Salezijancev, Ljubljana 211 in Nemški viteški red, Ljubljana 10.

2964, opozicija 2625, Ljotič 10. Okraj Posavotamnanski: JRZ 3760, opozicija 3964, Ljotič 26. Okraj Posavski: JRZ 3165, opozicija 3524, Ljotič 31. Okraj Pocerški: JRZ 6239, opozicija 2853, Ljotič 17. Okraj Radževski: JRZ 4778, opozicija 754, Ljotič 78. Okraj Tamnanski: JRZ 4958, opozicija 3550, Ljotič 20. Okraj Ariljski: JRZ 2217, opozicija 974, Ljotič 5. Okraj Dragučevski: JRZ 4056, opozicija 3755, Ljotič 115. Okraj Alatižborski: JRZ 5555, opozicija 264, Ljotič 84. Okraj Ljubiški: JRZ 4912, opozicija 2999, Ljotič 69. Okraj Moravski: JRZ 8000, opozicija 2583, Ljotič 8. Okraj Požeški: JRZ 3265, opozicija 2951, Ljotič 16. Okraj Račanski: JRZ 5108, opozicija 1492, Ljotič 7. Okraj Trnjanski: JRZ 3692, opozicija 2511, Ljotič 26. Okraj Užički: JRZ 4018, opozicija 2573, Ljotič 385. V tem okraju je kandidiral med opozicijo tudi voditelj srbske združene opozicije Miša Trifunović, ki je dobil na svojo listo le 758 glasov, dasi je tukaj doma. Okraj Crnogorski: JRZ 2029, opozicija (Miša Trifunović) 865, Ljotič 67.

Listi priobčujejo izide iz posameznih občin te banovine, mi smo se omejili le na okraje. V ostodkih je bilo v tej banovini, ki je deloma v Bosni, deloma pa v zahodni Srbiji, za vladno listo dr. Stojadinovića oddanih 57,47% glasov, za Mačkovo listo 41,38%, za Ljotiča 1,15% glasov.

panov. slovenske občine so že davno v rokah slovenskih ljudskih županov, on pa še vedno sedi v senatu kot zastopnik slovenskih županov. Sedaj pa mu je slovenski narod v nedeljo izrekel tako nezaupnico, da bi moral vsekakor izjaviti posledice vsako, najsi ima še tako trdo krkrodilovo kožo. Dr. Kramer nima več nobene pravice sedeti v senatu kot zastopnik slovenskih občin. Dr. Kramer je doigral, dr. Kramer naj gre! Makovo zrno se je izgubilo brez sledu. In nihče med Slovenci ne bo za njim jokal.

K zmagi na Jesenicah

Jesenice, 13. decembra. Jesenice so pri volitvah zmagale kakor še nikoli. Prvič v svoji politični zgodovini so odnesle absolutno zmago za dr. Korošca. Vseh volivcev je 2416. Volilo je 1797 (74%). Kandidat našega voditelja dr. Korošca, g. dr. Šmajd, je dobil 908 glasov (51%), vsi ostali skupaj 889 (49%). Od tega je dobil JNS — socialistični Olip 527 (29%), komunisti z malim štabom okoli vodstva JSZ so pa za dr. Stanovnika zbrali komaj 350 glasov (19,5%). Tako menda ni bil nihče v svojih upih varan kot g. Stanovnik na Jesenicah. Pri zadnjih občinskih volitvah 618 glasov; in od takrat do danes se je število volivcev povečalo za 332. Posebno se je odrezalo volišče Sv. Križ. Od 102 vpisanih volivcev jih je glasovalo 92. Dr. Šmajd je dobil 84 glasov (94%), za Stanovnika sta glasovala 2. Splošno se sodi, da je dal zadnji udarec dr. Stanovniku veličastni shod ministra dr. M. Kreka dne 1. decembra v Krekovem domu.

Volivna agitacija je bila silno razgibana. Delavecem v tovarni KID se je dopovedovalo na vse načine, da bo zmagal dr. Maček, da KID drži z Mačkom in da bo po volitvah na česti vsak, kdor ne bo volil Mačka v zadnjih urah pred volitvami je tovarna sicer izobčila (samo v nekaterih obratih) tipkano okrožnico, da priporoča listo JRZ, da pa noče vplivati na svobodo posameznika. Organizacija JRZ na Jesenicah je morala nato na svoje stroške po letakih razglasiti delavcem to okrožnico. To je bilo toliko bolj potrebno, ker so bili razglasi KID takoj potrgani iz uradnih razglasnih desk (do sedaj brez kazni). Tudi radio je prinesel v soboto zvečer razglas KID. Da pa ta razglas ne bi morda delavec premočil v prepričanju, da je tovarna za dr. Mačka, sta funkcionarja KID g. Petrovič in g. dr. Oberšel že dopolnje volila listo federalista dr. Mačka s socialističnim JNS kandidatom g. Olipom. To je bilo tudi vsek objavljeno na plakatih pred voliščem. Toda vse ni nič pomagalo. Volivci so po večini

nima v zunanjem političnem svetu, kakor tudi ne v pretežni večini španskega naroda, celo v mejah republike ne, nobene zaslonbe več Kljub temu bodo seveda evropski levčarski listi »svobodoljubno« odredbo barcelonske vlade, o kateri se ni znano, kako se bo izvajala, razbotali kot dokaz »velelike strpnosti« barcelonskega »demokratskega« režima...

Teror v Sovjetiji

Varšava, 13. dec. Novi načelnik GPU, Gruzinec Berija, ki je bil imenovan namesto odstavljenega Ježova, je dal zapreti 470 sodolavcev Ježova in 130 višjih uradnikov GPU, ki so jih iz njihovih uradnih prostorov v Ljubljani odvedli v podzemne prostore iste Ljubljane. Berija jih obdoljuje, da so pustili na svobodi prave trockiste in druge »sovražnike naroda«, dočim so zapirali zveste sotrudnike vladajoče stranke. Berija je sploh napovedal okrepitev terorja in je tudi Ježova, ki se nahaja v bolnišnici, postavil pod naestrožje nadzorstvo svojih uradnikov. Njegovo zasebno stanovanje so zaprli, njegova žena Zenja, ki se je takoj znašla v novem položaju, pa je predlagala ločitev od moža. Dva najbolj zvesta pristaša Ježova, Volov in Serman v Minsku, sta bila na povelje Berije ustreljena.

Usoda razkolnikov

Razkolniki, ki so z Mačkovo pomočjo upali razklati slovenske vrste v odločilnem trenutku, so pri teh volitvah doživeli zaslužen polom. Tako je slovenski narod obsodil tiste, ki slovenskemu političnemu voditelju skaejoje v hrbet. Svoje kandidate so postavili v 8 okrajih. V Ljutomeru je njihova lista dobila v celem okraju samo 16 glasov! V Laškem okraju je zbrala ta lista 589 glasov, v Kamniku 279, v mestu Ljubljani 424, v ljubljanski okolici 377, v Škofji Laki 183, v Mariboru (desni breg) 83 in v kranjskem okraju borih 60 glasov! Vsega skupaj so ti možje na vsem Slovenskem dobili le 2011 glasov. Kajpada semkaj nismo mogli prišteti tistih glasov, ki jih je dobil njihov tovariš v radovljiškem okraju, ker je tukaj na isti listi kandidiral marksistični voditelj, ki so potem rdeči šli voliti njega.

S tem je menda politična kariera teh mož enkrat za vselej končana. In prav je tako. Slovensko ljudstvo se je zavedalo, da je danes čas, ko je treba biti enoten in strnen, ker tako veleujejo splošni slovenski narodni interesi. Zato politike teh malih ljudi ni preneslo ter jo obsodilo po zasluženju!

Drobne novice

Belgrad, 13. decembra. m. Davi se je na svojem povratku iz Sofije v Pariz ustavil v Belgradu podpredsednik francoske radikalno-socialistične stranke Jacques Kayser. Casnikarjem je izjavil, da je njegovo potovanje po balkanskih državah čisto zasebnega značaja in da se bo sestal samo s svojimi znanci.

Belgrad, 13. decembra. m. Jutri se bo sestal v Zagrebu ožji odbor jugoslovanskih katoliških škofov. Na sestanku tega odbora je odpotoval tudi belgrajski nadškof dr. Ujičić.

Tokio, 13. dec. b. Davi ob 8.30 je divjal na vrhovnem Japonskem katastrofalnem potresu. Po-dobnosti še manjkajo.

Budimpešta, 13. dec. AA. DNB: Vlada je uklinila še nadaljnjih 48 časopisov. Tudi v tem primeru gre večinoma za časopise, ki so bili v judovskih rokah.

Bukarešta, 13. dec. AA. Havas: Zakonodajni svet je sprejel uredbo z zakonsko močjo in ki odreja, da naj se rumunska poslaništva v Ankaru,

Slava kraljevega doma

Belgrad, 13. dec. AA. Ob priliki slave Nj. Vel. kralja in kraljevskega doma sv. Andreja Prvoznane-ga je bila danes v dvorski kapeli na Dedinju služba božja, ki jo je daroval patriarh Gavriilo ob službi božji, ki jo je daroval patriarh Gavriilo ob službi božji sta se asistenci dvorskih svečnikov. Služba božje sta se udeležila Nj. Vel. kralj Peter II. in Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Po končani službi božji je bilo razrezovanje slavskega kolača v dvoru na Dedinju. Tu je opravil obrede patriarh Gavriilo, prisotni pa so bili kralj Peter II., namestnik Pavle, princeznja Elizabeta, kr. namestnika dr. Stanković in dr. Petrovič, predsednik vlade dr. Milan Stojadinović, predsednik senata dr. Mažuranič, predsednik skupščine Stevan Cirič, člani vladne, dvorne dame ter civilna in vojaška hiša kralja. Razrezovanje slav-skega kolača sta opravila kralj Peter II. in knez namestnik Pavle, patriarh Gavriilo in redov pešpolka kr. garde Dušan Kardjerović, ki je doma iz vasi Golubovca v Zetski banovini.

Ljubljana-Zagreb-Belgrad

V Ljubljani je izmed 23.095 vpisanih volivcev šlo voliti 17.050 volivcev. Ti so volili: 13.176 dr. Korošca in Mašiča, 3632 pa dr. Mačka. Za Ljotičevo listo je bilo v Ljubljani oddanih 242 glasov.

V Zagrebu je volilo vladno listo 5051 volivcev, Mačka in njegovo listo pa 47.579 volivcev. Za Ljotičevo listo je bilo v Zagrebu oddanih le 72 glasov.

V Belgradu je bilo za listo dr. Milana Stojadinovića oddanih 39.683 glasov, za Mačkovo listo združeno opozicije pa skupaj 11.561 glasov. Ljotičeva lista je v Belgradu dobila 510 glasov.

Glasovanje v teh treh glavnih mestih Jugoslavije je nekako značilno za glasovanje tudi v tistih delih države, ki jim ta tri mesta dajo svoj pečat.

Tone Hribar na zadnji poti

Bušča vas, 13. decembra.

Bušča vas, doslej poznana samo bližnjim sejmajem in kramarjem, je z današnjim dnem postala dolenska Prihova. Danes je bil tu pogreb mladega moža Toneta Hribarja, katerega so, kakor znano, v petek zvečer mačkovi, ko se je v družbi tridesetih drugih vračal s shoda ministra dr. Kreka, iz zasede napadli in ga ubili. Nikoli ni Tone Hri-

† Tone Hribar in njegova žena na dan svoje poroke.

bar nohenemu človeku, pa tudi ne političnemu nasprotniku, storil nič zalega, a po nauku, ki so ga v zadnjem času začeli razširjati sosedje s Hrvaške tudi pri nas, češ da tisti, ki ni pristaš mačkovec, ni človek, da je to žival, ki jo je treba ubiti, so vzeli življenje mlademu možu, sinu, bratu, človeku, ki je bil dosleden Slovenec in dober katoličan. Vsa Slovenija je zajela in danes pri pogrebu pokazala, kako jo boli ta divjaški umor. Če omenimo, da se je današnjega pogreba poleg ogromne množice tisočev ljudi iz daljnih in bližnjih krajev udeležilo tudi dvanajst novo izvoljenih poslancev, potem povemo, da Slovenija, ki stoji v taboru poštenjakov, čuti, da je bil umor, katerega so izvršili nad nedolžnim človekom, tako občuten, da ga poštna Slovenija nikdar ne bo pozabila.

Pogrebni spoved je vodil dekan G. Golob iz Kostanjevice ob asistenci desetih drugih duhovnikov. V spovedu sta sodelovali dve godbi: brežiška in šentjernejska. Poleg domačih pevcev so bili tudi novomeški pevci in pevci iz Bušče vasi. V spovedu smo opazili lepo četo slovenskih fantov v kroju in nič manjšo četo slovenskih deklet v kroju. Poleg ministra dr. Kreka, ki je poslanec

v krškem okraju, so bili navzoči tudi zastopniki oblasti, okrajni načelnik dr. Tomšič in šolski nadzornik Petje. Na grobu so se poslovili od rajnega najprej minister dr. Krek, za njim zastopnik novomeške podzveze fantovskih odsekov, zatem predsednik okrajne mladinske JRZ, nato predsednik domače krajevne JRZ. Šolski upravitelj gosp. Fister je imel naslednji govor:

»Brat mučenik!
Zamolko je udaril zvon,
boleče je zaječal grom
v fari svetokriški,
takrat umri si Anton.
Zemlja slovenska se je zganila,
kri mučeniška jo je prebudila,
po tebi, Anton, se je zasolila.
Nas, tvoje brate, v srce je ranila.
Od prvih let si hodil v vas,
milijonkrat si prišel med nas
v znamenju križa, Boga in trpina!
Bil si vedno Marijin otrok,
tebe milijonkrat obiskal je Bog,
zato umri si v znamenju Sina.
Tvoje želje so bile molitev,
za slovensko zemljo rešitev,
zato joka prav vsa domovina.
Brez vernega sina, moža in očeta,
ki mu ljubezen bila je sveta,
ostala je tvoja družina.
Zaradi žalostnih ljudskih zablod,
od nas prosvetarjev izbral je Gospod
tebe, Anton, za daritev.
V nobeni tuj učnosti,
le v tvoji veri in preprostosti
je Bog uslišal molitev,
Kaplja krvi je kanila...
Skromna lučka se je utrnila,
silna gora se je zrušila,
ko je domovina tebe zgubila,
Anton — mučenik!
Obljubljamo ti prosvetarji,
da ostali bomo čuvarji
lepe slovenske besede.
Vselej, ko pel bo zvon,
zganil se bo naš dom
v tih, iskreni molitvi,
takrat boš pri nas vasoval
in nam moleče svetloval,
pomagal k večni rešitvi.
Slava ti, brat — mučenik.«

Za njim je govoril še domači gospod župnik Zupan, ki je pokazal rajnega Toneta kot dobrega Slovenca in vernega katoličana. Omenil je, kako je prav, če je človek z Bogom vedno v najboljših odnosih, kot je bil to rajni, ki je še na praznik Brezmadežne, en dan pred svojo smrtjo, bil pri mizi Gospodovi. Ostro pa je žigosal nauk, ki se širi z bližnje Hrvaške tudi k nam, ki pa je poln same maščevanosti, jeze in sovraštva nad bratom, če ta brat ne more politično misliti tako, kot oni ukazujejo. Ta nauk odločno odklanjamo. Boli nas, da bratska Hrvaška od tega nauka trpi, pa nočemo, da bi tudi Slovenija, doslej skozi stoletja pošteno in narodno zanesljivo, potegnili v ta vrtinec zablod.

V pogrebnem spovedu je bilo po natančnem seštevanju blizu 1200 ljudi, dočim jih je bilo izven spovedu še kakih 200 do 300. Slovenija smatra od tega trenutka dalje Buščo vas, kjer počiva nedolžna žrtev, za eno svojih največjih narodnih svetinj.

Bog bodi dobremu in nadvse priljubljenemu rajnemu Tonetu večern plačnik!

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima vse, ki bolebo na astmi, katarju, na pljučih, zastarelem kašlju, zasluženju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmana. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano s Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 615, Muggelstrasse 25-25-a

Oglas reg. od ministrstva socijalne politike, sanitno oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1933

† Zlatomašnik J. Kitak

V Bočni pri Gornjem gradu je v ponedeljek zvečer mirno v Gospodu zaspal tamošnji župnik gospod Jakob Kitak. Pokojni gospod župnik se je rodil 1. julija 1858 na Donački gori, v maščevanosti je bil posvečen 16. julija 1888 v Mariboru. Pogreb bo v četrtek 15. decembra ob 10 dop. v Bočni. Letos julija meseca je pokojni gospod slavil dva jubileja: svojo 80 letnico in pa zlato mašo. Za ta dva jubileja mu je župnija, v kateri je deloval od 1. julija 1925, prelepo dokazala vso svojo vdanost. Kakor ene duše in enega ljubečega srca se je zbrala ob njem, da mu po svojih zastopnikih izroči pomembna darila in izreče najlepša voščila. K njegovi zlati maši je prišlo 19 duhovnikov tovarišev. Kljub sivim letom se je še vedno z mladostno vnemo zanimal za katoliško snovanje. Fantovskemu odseku je dal sobo v župnišču na razpolago in v svoji delavnosti je vedno spraveval: kako in kaj bi? Največje njegove ljubezni pa so bili delezni otroci, ki so mu ljubezen obilno vračali. Nad 50 let je delal v Gospodovem vinogradu, sedaj ga je po Bog poklical k Sebi po zasluženju plačilo. Naj mu sveti večna luč!

Šest let za uboj lastnega očeta

Celje, 13. decembra.

Ob pol 11 se je pričela pred tričlanskim senatom razprava, kakršne že ni bilo dolgo pred celjskim sodiščem. Na Planini pri Celju je ubil 26 letni sin Repar Franc svojega očeta. Slaba vzgoja je bila pač prav gotovo vzrok, da je prišlo med očetom in sinom ter materjo do prepričev, ki so dovedli do tako žalostnega konca. Dokler je bil Franc še majhen, ga je oče ljubil. Ko pa je zrastle, ga je pričel mrziti, ga priganjal k delu,

Kranjski okraj se je sijajno držal

Kdor je videl obraze mož-volivcev, zbranih 5. decembra v Ljudskem domu ob govoru ministra dr. Korošca, je takoj vedel, čigava bo zmaga 11. decembra. Vsi zbrani volivci so z živahnimi očmi, polni navdušenja zrlji v obraz svojega voditelja in z živahnimi manifestacijami glasno odobraval program JRZ. Beseda voditelja je vžgala, srca gorenjskih mož in fantov, da so bili pripravljeni ne samo glasovati za listo JRZ, ampak so bili pripravljeni se tudi žrtvovati za njegovo zmago. Za kar se Gorenjec vname, to hoče tudi doseči. In tako so 11. decembra volivci kranjskega okraja pokazali v sijajni zmagi, kaj so in kaj hočejo. Kranjski okraj je pokazal to pot še bolj kot kdaj prej, da je in ostane vdan voditelju dr. Antonu Korošcu.

Volitve so potekale ves dan v najlepšem redu. Že dopoldne sta kazali obe volišči v mestu na sijajno zmago JRZ, pa tudi z vseh volišč kranj-

Rdečega pasu okoli Maribora ni več!

Maribor, 13. decembra.

V našem listu smo večkrat poudarjali, da spada moč in slava socialistov v Mariboru in njegovi okolici v povest o starih časih. Marsikdo tega takrat ni hotel verjeti, najmanj pa so to verjeli socialistični generali, ki so se v svojem glasilu »Delavski politik« še vedno predržno in samozavestno delavstvu in javnosti predstavljali kot edini legitimni zastopniki delavcev in njihovih interesov. Po izidu zadnjih skupščinskih volitev pa se je ta papirnata trdnjava socialistov definitivno zrušila v prah, tako močno in izrazito, da tudi široka javnost ne more več dvomiti, da socialistične stranke ni več in da ji je delavstvo obrnilo hrbet.

Izidi nedeljskih volitev v Mariboru in nje-

pretepal, tako, da ga otroci niso več z veseljem ubogali. Zgodilo se je, da je oče, vdan hudi in hitri jezi, pretepal na polju Franca, ker je nagajala živina. Pretepal je svojo ženo, vse to pa je rodilo pravo družinsko nesoglasje in nesrečo.

Devetega novembra je prišlo med bratoma Stankom in Francem do prepira, kjer je zagnal Stanko Francu kos trsk pod nogo. France ga je zgrabil in ga začel pretepati, da je pobeignil pred njim v sobo. Vmes je posegla mati, naenkrat pa je prišel tudi oče in štirikrat udaril z roko po glavi Franca. Ta je zbežal iz sobe v vežo, kjer je pograbil sekuro in se zoperstavil očetu. Ko je hotel oče udariti Franca s smetiščico po glavi, je nesrečni France zamahnil s sekuro po očetu s tako silo, da mu je zlomil dve rebri in mu raztrgal leve pljučne žile dovodnice in odvodnice, zaradi česar je oče zaradi notranje izkrvavitve takoj umrl. Grozen je bil ta trenutek, ko je sin videl na tleh mrtvega očeta, a vsaka pomoč je bila zaman. Takoj se je prijavil orožnikom in priznal grozno dejanje.

Pri današnjem zasliševanju so vse priče izpovedale olajšilne okolnosti, ki so močno razbremenile Franceta. Sodišče ga je obsodilo na šest let robove, na trajno izgubo častnih državljskih pravic. France je kazen sprejel.

Svaka je ubil

Celje, 13. decembra.

Ob 9. dopoldne so pripeljali iz zaporov v veliko sodno dvorano okrajnega sodišča 36 letnega posestnika Drogenika Franca iz Stojnega sela pri Rogatcu. Jokal je, ko je stopil pred tričlanski senat. Obdolženca, ki jo je prečital državni tožilec g. dr. Rus, je bila ostrina in je obtožila Drogenika, da je 1. novembra zvečer s težkim železnim drogrom s trikratnim udarcem po glavi, zatilniku, svojega svaka Solterja Martina tako hudo poškodoval, da je ta zaradi pretresa možganov in krvavitve takoj izdihnil. Drogenik je dejanje skesano priznal in že pred razpravo prosil milostne sodbe. Pokojni Solter Martin, ki je bil Drogenikov svak, je bil znan po svoji surovosti, posebno pa kot izživca. Pri današnjih razpravi se je Drogenik zagovarjal, da je dejanje storil v silni razburjenosti. Priče so izpovedale olajševalne okolnosti v prid obtoženca. Sodišče ga je obsodilo na pet let robove in na izgubo častnih državljskih pravic za dobo 5 let.

Predsednik vlade v Rajhenburgu

Overtura v volivno zmago, kakršne Rajhenburg še ni doživel, je bil ravno prihod predsednika vlade g. dr. Milana Stojadinovića s svojim spremstvom v naš starodavni Rajhenburg. Na praznik, 8. decembra, smo Rajhenburžani sprejeli visokega državnika tako lepo in pristrčno, da je sam izjavil, da je tako lepah sprejemov deležen samo v Sloveniji. V njegovem spremstvu so bili finančni minister dr. D. Letica, minister dr. M. Krek, ban dr. Marko Natlačen ter dva kabinetna čefa. Med drugimi so bili tudi ljubljanski župan dr. Adlešič, industrijski svetnik, glavni urednik »Slovenca« dr. Ahčin ter drugi odličniki.

Ze takoj po 6 zvečer so se začele zbirati množice od blizu in daleč. Ves trg si je nadel kar največječane lice, bil je ves v zastavah (le na Sokolskem domu je ni bilo) ter krasno razsvetljen, kakor tudi bazilika lurske Marije in župnišče.

Točno ob pol 8 zvečer so v trgu naznanili s streljanjem, kresovi in ognjemtom prihod visokih gostov. Val navdušenja in vzkljanja med množico kar ni mogel ponehati, ko je predsednik vlade izstopil iz svojega avtomobila. Takoj zatem je domača godba zaigrala državno himno.

Visokega gosta in njegovo spremstvo je prvi pozdravil v imenu občine Rajhenburg župan g. Kržišnik Ludvik, za njim pa gostitelj visokih gostov domači župnik in poslanec g. Tratnik Jožef v prav izbranih besedah. Šest deklic je zapelo narodno pesem: »Slovensko dekle«, spremljal jih je na harmoniki 11 letni županov sin Kržišnik Udi. Med petjem in igranjem so deklice izročile visokim gostom šopke nageljnov. Sprejema so se udeležili zastopniki vseh tukajšnjih oblastev, korporacij in

društev, le Sokolov nismo videli. Špalir so tvorili slovenski fantje in dekleta ter gasilci v krojih z zastavami. Poleg domače godbe sta neprestano igrali tudi godbi iz Senovega in Dobove.

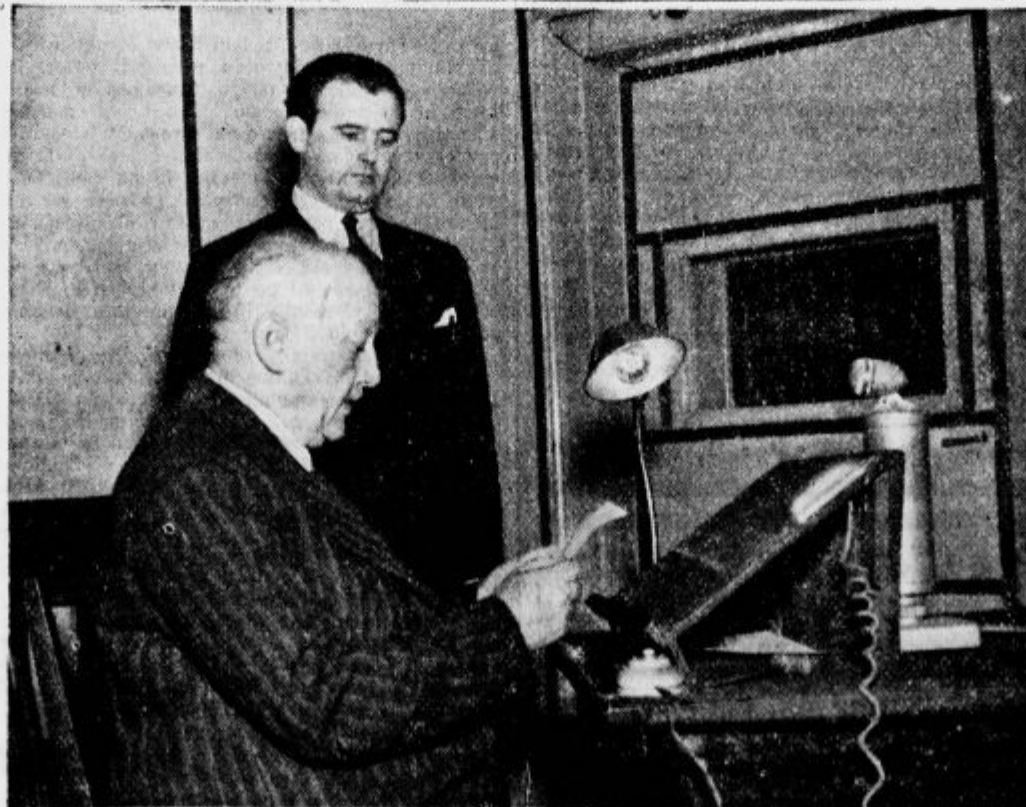
Predsednik vlade je po pozdravni odšel z vsem spremstvom v župnišče in se z balkona zahvalil vsem za tako prisrčen sprejem, ki so mu ga tržani in okoličani pripravili. Izjavil je, da mu bo ta večer ostal v neizbrisnem spominu. Za njim so z balkona govorili še minister dr. Krek, ban dr. Marko Natlačen in pa sedanji poslanec za okraj Brežice Tratnik Jožef. Pred župniščem zbrana množica je neprestano vzkljala kralju, Jugoslaviji, predsedniku vlade, ministroma, banu in kandidatu Tratniku. Po končanih govorih je domači pevski moški zbor zapel narodni pesmi: »Na planine« in »Na straži« in za svoje izvajanje žel visoko priznanje.

Ob pol 11 ponoči so visoki gostje odpotovali z nočnim brzovlakom v Belgrad, drugi z avtomobili v Ljubljano. Še na postaji jih je kljub pozni noči uri pričakala množica pristašev ter jih še za slovo pozdravila, tudi domača godba je neprestano igrala koračnice do prihoda vlaka.

Predsednik vlade je ob tej priliki velikodušno poklonil precejšnjo vsoto za občinske veže.

Smrtna avtomobilska nesreča

Iz Samobora poročajo, da se je v ponedeljek zvečer zgodila nedaleč od železniške postaje Pod-sused smrtna avtomobilska nesreča. 32 letni Mirko Striškovič je prišel te dni na obisk k svojemu prijatelju Antonu Kuhonji v Kustošijo. Ves dopoldne je bil Striškovič v družbi svojega prijatelja, popoldne pa je prebil v družbi nekkih svojih prijateljev, ki so z vinom slavili obisk prijatelja. Naenkrat je Striškovič zapustil družbo že precej pijan. Šel je v avtomobilsko delavnico, kjer je vzel poltovorni avtomobil svojega prijatelja Kuhonje, naložil še nekoga Čukovca in njegovo ženo ter odpeljal proti Samoboru. Pri Podsusedu pa se je zgodila nesreča, katere žrtev je postal Striškovič. Kakor pripovedujejo očividci, je bil Striškovič precej pijan in je šofiral zelo negotovo. Pri Podsusedu je nastal defekt na enem prednjih koles in Striškovič je izgubil oblast nad volanom. Ker je videl, da je nesreča neizogibna, je odprl vrata in hotel skočiti iz avtomobila, v tem trenutku je pa bil avtomobil že v grapi poleg ceste. Ko se je avtomobil prevrnil, so vrata avtomobila skoraj zmečkala Strikovičovo glavo, ki je bil takoj mrtev. Avtomobil je popolnoma razbit, Čukovcu in njegovi ženi se pa na srečo ni zgodilo nič hudega.

Voditelj Slovencev notranji minister dr. Anton Korošec se zahvaljuje po radiu svojim volivcem za veličastno zmago.

Višek letalske tehnike: letalo brez pilota

Članek angleškega strokovnjaka o napetih poskusih, ki niso ostali brez uspeha. — Prvo letalo je ušlo brezžičnim poveljem, dokler ni nekje treščilo v morje

Wing - Commander Williamson, poveljnik angleške »Royal Air Force« in najboljši strokovnjak za letalstvo, nam v tem članku prvič tako podrobno popisuje številne tajne poskuse v krmarjenju letal brez pilota, od daleč, brezžično. S takimi poskusi se letalski strokovnjaki veselijo že dolgo bavi in so dosegli že presenetljive uspehe. Članek nam je za naš list poslal naš londonski dopisnik in ga radevolje razgrnemo pred našimi cenjenimi bralci.

London, 9. decembra.

Pred nekaj leti je radijski častnik na krovu nekega angleškega torpednega rušilca ugledal visoko v zraku tuje letalo. Takoj mu da signal, naj se spusti na morje k rušilcu — toda iz letala nobenega odgovora. Kliče, kliče — vse zaman. Letalo se pne više in više in slednjič izgine v meglicah oceanskega jutra.

Vse moštvo je opazovalo letalo, ki ni dalo nobenega znaka, ne da se umika, kakor da je izelodeno, ne da išče smeri ali da je v kakih drugačnih negotovosti. Vojne ladje se med seboj izprašujejo, in slednjič se ugotovi, da je to letalo brez pilota, ki ga je mornariško poveljstvo od nekod spustilo v zrak, da bi protiletalski obrambi služilo kot tarča pri vajah. Pa je letalo ušlo iz človeške oblasti, kakor da je zadihalo zapeljivo prostornost ozračja — le motorji enakomerno brne, letalo pa leze vedno više in više in ga z nobenimi aparati ni mogoče priklicati nazaj. Slednjič preseenečenim opazovalcem na morju izgine izpred oči — dolgoletni trud se izgublja v ozračju, letalo nosi skrivnost napake s seboj. Čez dva dni so ribiči na obrežju pri Devonshire-u našli razbitine tega letala, kamor jih je naplavilo morje...

Letalci in inženirji pa so spet staknili glave skupaj, prenašali načrte in študirali. Kmalu se zedinijo, da bo treba zgraditi aparat, ki bo imel vse priprave za brezžično krmarjenje, obenem pa ga bo lahko spremljal tudi pilot. Dokler bodo naprave za brezžično krmarjenje delovale, bo pilot samo zapisoval in beležil, kako posamezni deli aparature odgovarjajo na ukaze iz zemlje, če pa bi odpovedale, bi pa poprijel pilot in letalo neškodovano pripeljal na trdna tla.

Zgradili so letalo običajne velikosti. Imenovalo se je v tovarni »Fairey III. Fc«, na letališču pa je dobilo ime »Fairey Queen«. Z letališča ga je odpeljal pilot in vsa posadka je z napetostjo zrla zdaj v oddajne aparate pred hangarjem, zdaj v letalo, ki je brnelo že precej visoko v zraku. Ko je doseglo zaželjeno višino, je pilot poveljstvu ob oddajnih aparatih dal dogovorjeno znamenje — trikrat je nagnil levo krilo — naj sedaj oni prevzamejo vodstvo letala. Istočasno je že vključil svoje sprejemne aparate, popustil ročna in nožna krmila in se naredil za brezžičnega potnika, ki se ne meni za drugo, kakor da le zapisuje v svojo službeno knjigo delovanje sprejemne aparature in s tem zvezano gibanje letala. Če letalo pravilno odgovori na tisoč brezžičnih znakov, naj bi poskus veljal za posrečenega. Po teh prvih poskusih naj bi letalo letelo stalno v isti višini v ravni črti naprej, da bi se mogla ugotoviti največja razdalja, v kateri ga ima oddajna postaja na zemlji še v oblasti. Ves poskus je bil preračunan na pol ure, po tem času se odda znak, naj letalo spet prevzame v vodstvo pilot s svojimi krmili in se vrne na letališče.

Pol ure je že minilo. Oddajna postaja je že zdavnaj dala znak za povratek, toda letalo, sedaj že v veliki daljavi, s prostim očesom mu je komaj še mogoče slediti, se ne mara vrniti. Mine štiri-deset minut — petdeset — cela ura, letalo je že vsem pred hangarji izginito izpred oči in ga ni nazaj. Na letališču je že razburjenje — ali je pilot z dragocenim aparatom, polnim tajnih iznajdb, ušel, ali se je zgodila nesreča? Pred hangarji že brne nova letala, ki naj bi šla prvo iskat. Preden se združita po letališču, se pojavi na obzorju izgubljenec in v nekaj trenutkih se mogočno zapelje pred hangarje. »Fairey Queen« je nazaj! Pilot nekam slabe volje koraka naravnost k poveljstvu oddajne postaje, da poda svoje poročilo (raport). Po prvih besedah dostavi nepričakovano vprašanje, zakaj so ga tako dolgo pustili v zraku, saj je bilo vendar dogovorjeno, da bo ves poskus trajal samo pol ure. Častniki brezžične oddaje odgovarjajo, da so vendar že pred štiridesetimi minutami prenehali s signali. Pilot pokaže svojo beležnico in na splošno začudenje vsi v njej razberejo strnjeno vrsto signalov, ki jih pa njegova postaja v Farnborough ni dajala.

Oddajna postaja takoj preklonijo na sprejem in jo naravnajo na tisti val, na katerem so oddajali poskusne signale. Izkaže se, da je »Fairey Queen« sprejemal tudi neke signale, ki jih je oddajal — morda v isti namen — vojaški radio Pariz. Toda kljub temu je bilo potrjeno, da je »Fairey Queen« vsaj na tisoč signalov pravilno odgovarjal.

Nato je letalsko poveljstvo, ko so bile izpeljane še nekatere izpopolnitve, dalo napraviti tri letala za brezžično krmarjenje. Poskusi so medtem že toliko napredovali, da so si upali letala vreči v ozračje s katapultov na vojnih ladjah. Leta 1932 je neka vojna ladja odplula na morje, ki je imela na krovu katapult in ta tri letala. Ko je bila dovolj daleč od obrežja in ni bilo nikjer videti nobene druge ladje, s katere bi kako radovedno oko moglo opazovati poskus, je zmanjšala hitrost. Na katapultu stoji mogočno letalo brez pilota. S poveljniškega mosta mu poženejo motorje, znak z zastavo — in jeklena ptica brez slehernega živga bitja smukne nad morje kakor izstreljena in ko opeša sila zaleta — trešči v morje. V 15 sekundah je šlo več tisoč šterlingov v nič.

Znanstveniki si spet belijo glave, računajo in debatirajo. Čez tri mesece se poskus ponovi z drugim letalom — spet je več tisoč šterlingov treščilo v morje. Na katapultu motorji buče kakor besni, tudi zaleti se letalo, kakor da hoče uiti v neskončnost — pa trešči v morje, kjer se vse umiri in je spet tišina. In smo tam, kjer smo bili. Spet mine nekaj mesecev. Učenjaki pravijo, da so sedaj pa rešili vsa vprašanja — mora iti. Tretji »Fairey Queen« čaka na katapultu in kmalu z močnim brnenjem sikne nad morje. V veličastnem loku se vzpne pod nebo in sila vedno više — nad morjem plove prvo letalo normalnega obsega popolnoma brez pilota! Ves krov vojne ladje zadoni od veselja vpitja.

Prvi tak polet je trajal nekaj nad eno uro. Letalo je pristalo brezhibno, ponosno se je po valovih priplazilo do boka ladje, nakar so ga dvig-

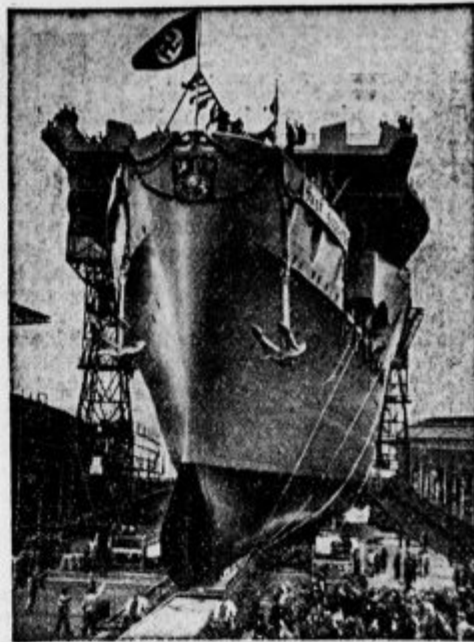
nili na katapult nazaj — pripravljeno za naslednji poskus.

Nadalnji poskusi so bili v Sredozemskem morju pri strelskih vajah. Letalo pod brezžičnim vodstvom naj služi ostalim ladjam za cilj. Vaje so bile na severno afriškem obrežju. Kljub razburkanemu morju je letalo gladko odletelo in ves čas vaj odlično ubogalo vsako kretljivo brezžično ukazujočega častnika. Med vajami se je vihar razdivjal in valovi pljuskajo prav na četrti krov. »Fronta« je že mirna in častnik pri oddajnem aparatu z mučno skrbo vodi »poskusnega ptiča« vedno niže in niže, da bi ga previdno preko besnečega morja pripeljal nazaj do ladje. Vsem je zastala sapa, ko je divji stroj prvič zadel ob valove. Pa je dobro zajahal in se po razpenjenem morju plazil k ladji in pristal. »Vražja reč« je mrmral admiral.

Prav pri teh strelnih vajah se je pokazalo, da bi bilo treba več takih letal na brezžično vodstvo, in letalsko poveljstvo se je odločilo, naročiti več letal tipa »Fairey Queen«, le cenejša so bila, imenovala so se »Queen Bee«.

Današnja taka letala se morejo spuščati tudi že iz letališč, ne samo s katapultov na vojnih ladjah. V mirnem času pa kljub popolnosti aparata še ni svetovati, da bi take poskuse izvajali nad obljudenimi deli suhe zemlje, ker malenkostna napaka lahko povzroči, da letalo telesi na tla in bi mogoče povzročiti veliko nesrečo. Zato se poskusi še vedno izvajajo največ nad morjem, kjer je dovolj prostora tudi za nesigurno manevriranje.

Wing Williamson.

PRVI NEMSKI NOSILEC LETAL

V zvezi s pomorsko oborožitvijo je nemško mornariško poveljstvo dalo zgraditi tudi vojno ladjo za prevoz letal po odprtem morju. Zadnja ima ime »Groß Zeppelin«; izdelale so jo ladjedelnice v Kielu. Vprjico Hitlerja in Göringa so jo pred nekaj dnevi spustili v morje

★

Letak

k prvemu Mozartovemu koncertu

Oče slavnega glasbenika Mozarta je bil podjeten mož in je kmalu spoznal, da bi se z možnostmi svojega sina moglo tudi kaj zaslužiti za družino. Njegov prvi koncert, ki ga je imel Mozart s svojo sestro leta 1764 v Frankfurtu, je moč naznati s letakom sledeče osebine: »Moja hči, 12 let stara, in moj sin, ki jih ima sedem, bosta na koncertu na klavirinu (klavirju) izvajala dela največjih mojstrov, moj fant bo imel tudi koncert na violino. Moj sin bo tipke klavirina pogrnil s preprogo in bo igral na njem, kakor bi ne bil pogrnjen. Od blizu in daleč bo pogodil vsak ton, vsak akord, ki mu ga kdo nakaže na klavirinu, na kakem zvoncu ali na kakem drugem instrumentu. Za konec bo tako dolgo prosto fantaziral, kakor bi kdo hotel, in sicer po izbiri na orglah ali na klavirinu, v vseh tonskih načinih, tudi v najtežjih, po izbiri. Njegovo igranje na orglah je pa čisto nekaj drugega kakor na klavirinu.« — S takim letakom je slavnega glasbenika Mozarta oče vpeljal v svet.

★

Sprememba programa v cirkusu

»Tako pa ne gre, dragi gospod. Najel sem vas, da bi žrlj ogenj, sedaj pa hočete na odru požirati mečete!
»Da, gospod ravnatelj, zdravnik mi je predpisal drugačno hrano!«

★

Rešitev zlogovnice z dne 1. decembra

1. Dvina, 2. Ajdovščina, 3. Senegal, 4. Hako-mer, 5. etika, 6. Krakovo, 7. Aljehin, 8. Evropa, 9. Indija, 10. ej, 11. Uganda, 12. Osijek, 13. Lahinja, 14. Vinkovci, 15. Ježica.

Dvajset let kraljevine Jugoslavije.

JUDJE SE SELIJO

V Memelski deželji (na meji med Litvo in Nemčijo) so bile v nedeljo volitve v deželni zbor. Judje so se v pričakovanju velike nemške zmage bali, da bodo po volitvah tudi tu veliki izgredi proti njim. Zato so v Memelu nekateri že na dan pred volitvami naložili svoje stvari na vozove in se odpeljali v široki svet

Iznajditelj stenografije nagrajen za svojo iznajdbo — s svobodo

Prvi je bil stenografiran Ciceronov govor »Proti Katilini«

Že zdavnaj je človeštvo poskušalo svojo pisavo tako izpopolniti, da bi vsaj izurjenjši mogli z njo dohajati govorni govor. Že Grki so v četrtem stoletju pred Kristusom poznali neke vrste okrajšave. Rimljani so ta sistem že bolj izpopolnili in se je v nekaterih ozirih ohranil do današnje časa in je prešel v vse jezike. Da krstna imena krajšamo, na primer — I. namesto Ivan, ali — Fr. namesto Franc in podobno, smo po srednjem veku podedovali od Rimljanov, ki so namesto Decimus pisali D., ali namesto Tiberius samo Ti.

Toda šele suženj Marcus Tullius Tiro, ki je služil pri senatorju in najslavnejšem govorniku Ciceronu, je iznašel pisavo, ki se tudi v današnjem pomenu more imenovati stenografija. Svojeje gospodarju je nekako l. 66 pred Kristusom zagotavljal, da more na voščenih tablicah s svojim pisalom iz kosti tako hitro pisati, kakor bo on govoril. Ciceron je bil ves navdušen nad to iznajdbo svojega sužnja in je sklenil sistem praktično preizkusiti. Suženj Tiro je dobil nalogo, da mora v svoji pisavi izučiti še več drugih sužnje. V rimskem senatu je bila kmalu nato javna preizkušnja nove pisave. Prvi govor, ki je bil za govornikom stenografiran, pa je slavni govor Cicerona proti Katilini zaroti. Svojemu sužnju je Ciceron v zahvalo za to iznajdbo podelil prostost.

Ta stenografija je bila znana daleč tja v srednji vek, pozneje pa je prešla. Sele v 16. stol. so jo ponovno obnovili in skušali vse bolj izpopolniti. Anglež Bright je Tironovo pisavo s posebnimi znaki pred. nad in pod besedami tako izpopolnil, da je za vsakdanjo rabo potreboval le 536 besednih znakov. Dosegel je take uspehe, da je bila ta pisava v njegovi dobi v Angliji kakor v modi. Filip Harsdörffer, pisatelj znamenitega »Nürnbergskega ljaka«, ki je bil leta 1630 v Londonu, pravi:

Za štiri milijone Švicarjev — dva milijona sedežev v gostilnah

Konec novembra so imeli v Zürichu švicarski gostilničarji zborovanje, na katerem so prišle na dan porazne številke za stanje gostilničarstva v Švici. Švica ima 4 milijone prebivalcev, pa 26.000 gostiln z alkoholnimi pijačami in 1500 brezalkoholnih gostiln. Na 163 oseb odpade torej 1 gostilna. Vse te gostilne pa imajo skupaj 2 milijona sedežev. Če bi hoteli, da bi bile vse te gostilne na dan samo dve uri polno zasedene, bi moralo vse prebivalstvo, od otroka v zibelki pa do starčka, vsak dan vsaj eno uro prebiti v gostilni. Posledica tega stanja je, da okrog 80 odstotkov teh podjetij dela v izgubo. Ako bi hoteli to gospodarsko panogo ozdraviti, bi bilo treba okrog 50 odstotkov gostiln opustiti. S tako visokim številom gostiln v primeri s svojim prebivalstvom je Švica gotovo na prvem mestu med vsem evropskimi deželami.

V SLONOVEM »NAROCJU«

To je bilo seve a v filmskem mestu, v Hollywoodu: Filmska igralka Joan Woodbury v takem le slonovem »objemu« razkazuje svojo drznost in slonovo — krotkost.

V WASHINGTONU JE SE HUJŠA ZIMA KOT PRI NAS

Ameriko je že zajelo pravo zimsko vreme z velikim mrzom. Snega je padlo že dokaj visoko, kakor kaže naša slika in je prvi metej promet močno oviral.

NOUGAT GALAK

IZVRSTNA
SLAŠČICA

FINA NAPOL-
NJENA BELA
ČOKOLADA

4 NOVE SPECIALITETE

NESTLÉ

CRAKLAIT CITRA

MLEČNA ČOKOLADA
S PRAŽENO RŽJO,
ZELO REDILNA

ODLIČNA ČOKO-
LADA S KREMO
OD CITRONE

Plutovinaste plošče za izolacijo hladilnic in ledenic

Plutovinaste ploščice za izolacijo parnih in hladilnih cevi izdeluje
„**HIGIEA**“ prva jugoslovanska tvornica zamaškov d. d. **ZAGREB**
Ivkančeva 48 Pošt. pred. 918 Telefon 24-070

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petritna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službo dobe

Služkinjo
za vsa hišna dela, pošte-
no, pridno in snažno —
sprejem. Ponudbe upr.
»Slovenca« pod »Vestna«
št. 19.340. (b)

**Italijanska
izvozna tvrdka**
poljedelskih strojev išče
**prvovrstne
zastopnike**
za Jugoslavijo.

Nudi ugodne pogoje. V
svrhu pogajanj pisati na
Ditta Santini & Rovelli,
Padova (Italija).

Čitajte in širite
»Slovenca«

Vajenci

Trgovskega vajenca
z dovršeno mešan. šolo
tako sprejme trgovina z
mešanim blagom And.
Elsbacher, Laško. (v)

Frizersko vajenko
in brivskega vajenca, po
možnosti taka, ki sta se
že učila te obrti — tako
sprejme Dorčec Ivan,
Ljubljana, Dalmatinova
ulica 13. (v)

Pouk

Akademik-klasik
instruira vse predmete za
gimnazijo, predvsem ma-
tematiko. Ponudbe upr.
»Slovenca« pod »Sigu-
ren uspeh« 19.334. (u)

Službe iščejo

Služkinja
stara 20 let, išče službo
v Ljubljani. Gre tudi k
otrokom. Zna francoski
in nemški jezik. Ponudbe
upravi »Slovenca« pod
»Služba« 19.197. (a)

Trgovski pomočnik
mešane stroke, star 19
let, postaven, priden in
pošten, išče službo. Naj-
rajši v kakem podežel-
skem mestu. Ponudbe na
naslov: K. Slanovec, Ko-
čevje 42. (a)

Zivali

Odrasli pavi
naprodaj. Naslov v upr.
»Slovenca« pod 19.299. j

Posvetva

V Brežicah in okolici
so naprodaj niše, krasna
stavbišča, vinogradi, sa-
dovnjaki in gozdovi ter
zaokroženi deli Attanso-
vega veleposestva. — Po-
jasnila pri inž. Miklau
Otmar, Brežice. (p)

Stanovanja

IŠČEJO:
Dvosobno stanovanje
s kuhinjo iščem za takoj
ali pozneje. — Naslov v
vseh poslovalnicah »Slo-
venca« pod 19.335. (c)

ODDAJO:
Dvosobno stanovanje
poceni oddam mirni stran-
ki 2 oseb. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 19.212. (c)

Dvosobno stanovanje
oddam s 1. januarjem. —
Mahniceva ulica 16, Ko-
deljevo. (c)

Glasba

Darila za male in velike
**gitare, harmonike,
violine in drugo**
najceneje pri
M. MODIC
Ljubljana, Cojzova c. 9.

Prodamo

Medarna
Ljubljana, Zidovska ul. 6,
nudi sortirani, prvovrstni
cvetlični med po najnižji
ceni. (1)

Štajerska jabolka
zopet na zalogi. Kupite
tudi vse vrste sira po
nižkih cenah v trgovini
Martine, Tyrševa 17. (1)

CONTINENTAL

**pisalni stroj za dom
in pisarno!**
Samoprodaja:
Ivan Legat
Ljubljana — Maribor

Moške srajce
maje, spodnje hlače, kra-
vate, nogavice, rokavice
še vedno najceneje pri I.
Tomšič, Sv. Petra c. 38.

Pomaranče, mandarine,
rozine, naprodaj. Nižke
cene. Zaloga: Ljubljana,
Tyrševa 48. (1)

Šivalni stroj
žensko kolo, štedilnik in
otroški voziček prodam.
Vzamem v račun drva. —
Novi trg 1, dvorišče. (1)

Pozor!

Prvovrstni
premog, drva, koks
po najnižjih cenah
Podobnik V.
Tržaška c. 16 — tel. 33-13

Ročno slamoreznilo
prod. Dolenc Peter —
Šmarca 33, Kamnik. (1)

Pisalni stroj
»Underwood«, prav dobro
ohranjen, prodam za 1800
din. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod 19.339. (1)

Za vsako priliko
najboljše Hubertuse in
vsa druga oblačila nudi
ceneno Presker, Sv. Petra
cesta 14.

**Prvovrstni
trboveljski
premog**
brez prahu
koks, suha drva
nudi
I. Pogačnik
Beharčeva 3 Telefon 20-59

Šivalni stroj
pogrezljiv, kateri šiva na-
prej in nazaj ter štika in
šepa, poceni naprodaj. —
Nova trgovina, Tyrševa 36
(nasproti Gospodarske zve-
ze).

VINA
prvovrstna po najugodnej-
ših cenah kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

Sveže najfinejše
norveško
ribje olje
iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam

Vzajemna posojilnica

r. z. z. o. z.

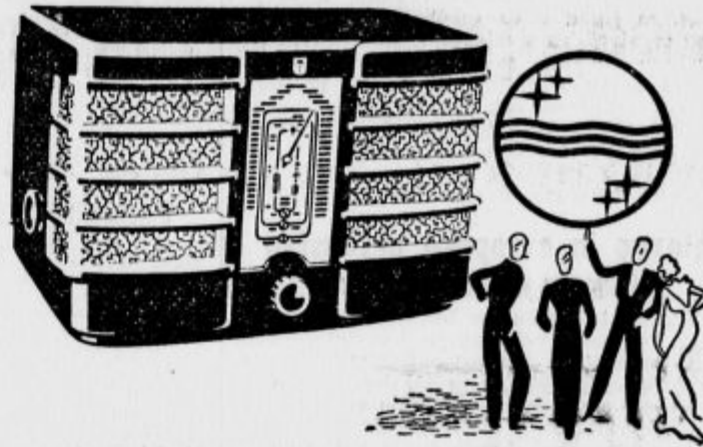
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove
vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!
Posojilnica daje kratkoročna posojila.

MALI SUPER z VELIKIM GLASOM

PHILIPS 215

Najmodernejši 3+1 cevni Superhet z oktoto kot cev za oscilacijo —
7 uglašnih krogov, kratki, normalni in dolgi valovi, dobite že
za Din 175— mesečno

Oglejte si še danes ta aparat pri

H. Suttner, Ljubljana

Aleksandrova cesta 6

Ogled in predvajanje brezobvezno. Prospekti brezplačni!

Umrla je naša mama, stara mama
in tašča, gospa

Rozalija Golob

vdova čevljarkega mojstra

v 90. letu starosti. — Pogreb bo v
sredo, dne 14. t. m. ob treh popoldne
izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jo-
žefa (Vidovdanska cesta) na pokopa-
lišče k Sv. Križu.

Ljubljana, 13. decembra 1938.

Golob Andrej, sin.
Karolina, sinaha. Marjan, vnuk.

Razstava kralj. banovinske tkalnice preprog iz Sarajeva

od 8. do vključno 18. decembra 1938
pri **ŠESTICI »6«** v Ljubljani

Prodaja tudi na dolgoročno odplačila.
V nedeljo odprto! — Znižane cenel

Dražba

Pri okrajnem sodišču v Ormožu se bo vršila
dne 29. decembra 1938 ob 12 prisilna dražba stare,
renomirane gostilne v Ormožu, obstoječe iz dveh
hiš, krasnega vrta za goste in zelenjavo, kegljišča,
ledenice, kleti, velikega dvorišča z gospodarskim
poslopjem in drugimi pritliklinami. Najprometnejša
točka v mestu. Lepa sončna lega.

Zraven spada še travnik in njiva na periferiji
mesta, primerno tudi za stavbišča ter gozd.
Interesentom so pojasnila brezplačno na raz-
polago.

Mestna hranilnica v Ormožu.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno
zapustil naš predobri soprog, oče, brat in stric, gospod

Ivan Schrott

poslovođa drž. žel. v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 15. decembra,
ob dveh popoldne iz hiše žalosti Kavškova ulica 16 (Sp. Šiška)
na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. decembra 1938.

Globoko žalujoči:

Marija, soproga; Marija, hčerka; dr. Janez, sin
in ostalo sorodstvo.